

בעתונות הערביות

מתוך קיש אש-שריף (דורשבעון חדש שהופיע בירושלים בעריכתו האחראית של חסן אל-חביבי) בהשטמות הצנוחה -

נוכח התזכור אשר הנישה אספת תושבים ערבים בירושלים כ-6.4.920 לנברל בולם, המושל הצבאי של שטח האויב הנכבש.

לכבוד המושל הכללי של שטח האויב הנכבש.

זה שש סאות שנה אשר המושלמים באים מפקומות רבים לחג נבי-מוסא לפי המנהגים והמסכים הידועים.

והנה ביום הראשון ברביעי לאפריל ש"ז יצאו תושבי ירושלים לפי המנהג לפגש בבאי-כח חברון אשר מנהגה להיות ניכחת ביום זה למען השתתף במסע הדתי, ובעוד הם בתהלוכה באו אליהם צעירים יהודים אחרים כחרפות ובגרופים ובחלול המנהגים הדתיים. מה שהביא לידי טבח של הרבה מושלמים ונוצרים שבהם נשים וטף.

עברה ונתברר לנו לאחר עיון בדבר, כי הסבות אשר גרמו להתנגשות זו הן:

1) ההסתדרות הציונית המרכבת מחברים אשר רבם מרוסיה אמריקה וגרמניה סדרה את הדבר הזה למען תפריסם בעתונו חיל ידיעות גול כוזבות (השטמות).

2) ההסתדרות הציונית הדבר ביתר ברור כאשר באו מתחפשים ומוזינים בנשק חם, דבר אשר אין לו זכר אצל המושלמים והנוצרים.

3) ההסתדרות הגיל, אשר הנה בבחינת מדינה בתוך טרינה, חלקה נשק יבדומה לזה לחבריה והיא הסבה רטבח של הרבה מושלמים ונוצרים ע"י הנשק החם.

4) הממשלה הכובשת אספה את רב הנשק מהמושלמים והנוצרים והק זה לא חל, כנראה, על היהודים, כאשר נתברר מהמסקרה.

5) הממשלה הבריטית גיסה חילים יהודים בצבאה ואלה בתפקידם גרמו לקטמות והתנגשויות, ובמקומות אשר הם נמצאים, כמו יפו, לוד ורמלה רבו התלונות עליהם.

6) אנו הזהרנו את הממשלה הנוכחית על כל הנאמר לעיר ודרשנו ממנה הסות הארץ לכל יקרה אשר קרה, אך דרישותנו לא נענו.

לפיכך הננו מגישים את תלונתנו לפני כבודך ודורשים את מלוי הסעיפים הבאים לשם שמירת רוחנו ורכושונו והבטחת השלום הכללי:

1) אנו דורשים את פרוק הצעירים היהודים המגויסים בצבא, הרחקתו מא"י, והחרמת הנשק אשר נמסר להם וכמויב צבירת הנשק הנמצא בידי היהודים ע"י הפוש במסודות הציונים.

2) בהיות היהודים הגורמים למקרה זה דורשים אנו את הענישתם.

3) אם אין פרוק החילים היהודים אפשרי, כי אז תגיס הממשלה גרודים מהערבים כהקברה לגרודי היהודים למען ישמש הדבר איום על היהודים והננה על המושלמים והנוצרים.

4) היות והגורמים להתנגשות לא היו מהמושלמים וגם לא מהנוצרים, דורשים אנו את שחרור האסירים טבני העדות האלה.

5) בהיות שרב הפצועים היהודים פצעו את עצמם בכדי להרבות את מספרם, דורשים אנו מנוי ועדה מעורבת לבדיקה הפצועים והנהרגים משני הצדדים.

6) בהיות ועד הצירים מרכז כל התנועות ואין הוא מרכב מאלה אשר היו קדם בארץ, דורשים אנו להרחיקו לפי החק אשר פרסם כבודו בנוגע להרחקת אלה אשר לא היו קודם בארץ.

7) הארץ והתושבים לא היו אחראים על אשר יקרה בעתיד, אם לא תמלא הממשלה את דרישותינו הצודקות.

על הכתב חתמו רבים מגדולי הערבים.

בעתונות האנגליות

"הדיוני חזוולד" מ-6 לאפריל מדפיס טלגרסה של רייטר, ירושלים, יום שני 5) לאפריל. התנגשות רצינית היתה בין יהודים ומושלמים, ומודיעים רשמית על 188 פגיעים.

רבם פצועים קל. הפקודות והשלטון הצבאי מחזיקים בידיהם היטב את בקרת הסבב. (hold the situation well in hand), סבתה הישרה של ההתנגשות מעורפלת ע"יין קצת.

אותו העתון כותב בנליין פיוס 8 לאפריל: "טבח קשה נוצר בארץ-ישראל. מושלמים ויהודים נלחמים ביניהם, are of each other's throat, ברור הדבר, כי הוקמה בקרת-טלגרמית קשה. קטעי-ידיעות, המגיעים אלינו, באים כלם מקהירו.

לפי דבריו הטלגרמות נפוצי שמועות קשות בדבר הטבח בארץ-ישראל. כל רשימות הנסיעה לארץ זו נתבטלו. הצבא נקרא חזרה אל התחנה שבמורה תעלת-סואץ. לא נתקבלו שום סכתבים מארץ ישראל.

על"פי תאור ההתנגשות ביום הראשון, שנתן מוסר סוכנות רייטר מקהירו, חננו המושלמים את חג נביא-מוסא, היהודים את הפסח, והנוצרים את הפסחא. ברביעי לאפריל בא לירושלים מחברון ספאר ערבים ועבר בתהלוכה אל שער יפו. פתאם נשמע צעקה מחוץ לתהלוכה: "היהודים מתנפלים עלינו". מיד מהרו מנהלי התהלוכה אל השער, והשארו התחילו להצט" ולהתנפל על כל יהודי שפגשו בקראם: "בהרבלו זכינו בארץ - ובחריבנו נשמר עליה". התחילה מלחמת טכונים ואכנים. על פי ידיעה שלא נתאשרה, פרץ מספר יהודים אל בית-המשטרה שעל יד שער יפו ויתפס שם נשק, ואנשי צבא יהודים אחרים מנודו יהודי, אשר באו לחז את הפסח השתתפו בדבר. בעצם תקפה של התגרה הופיעו